

ኮሮናቫይረስ (COVID-19): ብዛዕባ ኮቪድ/COVID-19 እንታይ ከምዝፍለጥ ንነበርቲ ኩውንስላንድ መረዳእታ

ኮቪድ/COVID-19 እንታይ እዩ?

ብኮቪድ/COVID-19 ኮሮናቫይረስ ዝፍጠር ሕማም እዩ። ኮቪድ/COVID-19 ዝሓዘም ሰባት ብሙብዛሕትኡ ማእከላይ ዝኾነ ሕማም ጥራይ ከምዘለዎም እሞ ብዘይ ፍሉይ ዝበለ ሕክምና ብባዕሉ ይጥዕይ። ሓደ ሰብ ብኸመይ ከምዝሓምም ብዝተፈላለየ ኮቪድ/COVID-19 ዓይነት ዝተሓዘ ሰብ ኮነታ ክፈላለይ ይኽእል።

ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ብኸመይ ይሰራጨው?

ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ከሰራጨው ዝኽእል፤ ዘለዎ ሰብ ክሰዕል፤ ክሕንጡሽ፤ ክዛረብ ወይኻዓ ብጣዕሚ ክትንፍስ እንከሎ ብዝወጽእ ረቕቕ ፈሳሲ ነገራት ኣቢሉ ኣሞንጎ ሰባት ይመሓላለፍ እዩ።

ኮቪድ/ COVID-19 ሰለዎ ሰብ ክትንፍስ እንከሎ ብቐረባ ርክብ እንተገርካ ወይኻዓ ንዝነኽእዎ ዝኾነ ነገር ድሕሪ ምትንካፍ እሞ ንፍትኻ ዓይኒታት፤ ኣፍንጫ፤ ወይ ኣፍ ክትንክፎ እንከሎ ክሕዘኻ ይኽእል።

ኮቪድ/COVID-19 ብኸመይ ከምዝሰራጨውን ከይሕዘኻ ንምክልኻል ዝበለጸ ሓበሬታ በዚ ድረገጹ:

www.qld.gov.au/health/conditions/health-alerts/coronavirus-covid-19/protect-yourself-others/coronavirus-prevention

ኮቪድ/COVID-19 “ብዝተፈላለየ መልኽእ” እንታይ ማለት እዩ?

ኮቪድ/COVID-19 ኣብ ዝሰራጨዎሉ ግዜ ልኽዕ ከም ኢንፍሉዌንሻ ፍሉ ክለዎዎ ይኽእል። እዚ በቲ ቫይረስ ክሙድ እዩ። እዞም ለውጢታት “ተቐያያሪ-ይ/mutations” ይብሃል። ብተቐያያሪ-ይ ለውጢ ንናይ መጀመርታ “ዝተፈላለየ መልኽእ/variant” ብዝብል ይፍለጥ። ብተቐያያሪ-ይ መልኽእ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ከምዘሎ፤ በዚ ዚኸተት ደልታ/Delta (ቕድም ክብል ካብ ሕንዲ ዝተፈጥረ)፤ አልፋ/Alpha (ካብ ዩናይትድ ኪንግደም/UK ዝተፈጥረ)፤ ቤታ/Beta (ካብ ሳውዲ አረቢ ዝተፈጥረ)፤ ጋማ/Gamma (ካብ ብራዚል ዝተፈጥረ) ከምኡ’ውን ካብዚ ንላዕሊ። ብተቐያያሪ-ይ መልኽእ ዘሎ ቫይረስ ምስ ካልኣት ክነጻጸር ብቐሊሉ ከሰራጨው ከምዝኽእል የግዳስ ሕጂ’ውን ተመሳሳሊ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ እዩ።

ናይ ዓለምለኸ ሓለዎ ጥዕና ድርጅት ብዛዕባ ተቐያያሪ-ይ መልኽእ ኮቪድ/COVID-19 ዝበለጸ መረዳእታ ንምርካብ ድረገጹ:

www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/

ብሙብዛሕትኡ ጸገም ዘጋጥሞም

ኣብ ኩሉ ዕድሜ ገደብ ወይኻዓ ጥዕና ኮነታ ንዘለዎም ሰባት ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ክትሓዙ ይኽእሉ። ይኹን እምበር ሓደሓደ ሰባት ብዝበለጸ ጸገም ስለጋጥሞም እሞ ብርግጽኝነት ብቫይረስ ክትሓዙን ክሓሙ ይኽእሉ። በዚ ዚኸተት:

- ብዕድሜ ሽማግሌ ዝኾኑ ሰባት።
- ኣብዚ እዋን ንዝሓመሙ፤ ከም መንሸሮ፤ ሕማም ሳምቡ፤ ሕማም ሸኽር፤ ወይኻዓ ከቢድ ደም ድፍኢት ንዘለዎም ሰባት።
- ኣብ ማዕረግቲ መገልገሊ ቦታ ንዘለው ሰባት።
- ኣብ ማዕረግቲ መገልገሊ ቦታ ንዘለው ሰባት።

ነዞም ሰባት ድሕንነት ተወሳኺ ስጉምቲታት ክንወስድ ኣለና። በዚ ዚኸተት ዝኾነ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ሕማም ምልኽታት እንተሃልዩካ ንኣቶም ከይትጉብኒ ምግባር።

የኮቪድ/COVID-19 በሽታ ምልክቶች

ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ሕመም ምልክታት ዚካተት፡

- ረስኒ
- ሰዓል
- ሕመም ጉሮሮ
- ሕጽረት ምትንፋስ
- ሕመም ርዕሲ
- ብኣፍንጫ ፈሳሲ ወይኻዓ ምትዕጻው
- ከቢድ ናይ ድኻም መንፈሲ
- ተቐማጥ፤ ተምላስ ወይኻዓ ከም እግርግር ምባል
- ናይ ጣዕሚ ወይኻዓ ምጭናው ስሚዒት ምስኣን
- ሕመም ጭዋዳ ወይኻዓ መራኸቢ፤ ከምኡ'ውን
- ድሌት መግቢ ምስኣን።

ሰባት ዝተፈላለዩ ኮቪድ/COVID-19 ሕመም ምልክታት ከጋጥምም ይኸእል።ጽብጣዕሚ ከቢድ ዝኾነ ኮቪድ/COVID-19 ሕመም ምልክታት እንተሃልዩካ፤ እዚ ማለት ክሳብ ትጠእይ ነዊሕ ግዜ ይወስደልኻ እዩ። ንኣብነት፡ በቲ ቫይረስ ብጣዕሚ ሓደል ሕመም ምልክታት ንዘለዎም ሰባት ንምጥዓይ ብዙሕ ሰሙናት ወይኻዓ ኣዋርሒ ክወስደሎም ይኸእል። ማእከላይ ዝኾነ ሕመም ምልክታት ንዘለዎም ሰባት ካብ ሓደ ክሳብ ክልተ ሰሙናት ውሽጢ ክሕሾ ይኸውን እዩ።

ዝኾነ ዓይነት ኮቪድ/COVID-19 ሕመም ምልክታት እንተሃልዩካ፤ ብዝተኻ ኣለ ቐልጢፍካ መርመራ ክትገብር ኣለካ። ብከባቢኻ ንዘሎ ናይ ኮቪድ/COVID-19 መርመራ መግቢሪ ቦታ በዚ ድረገጺ ክትረኽብ ትኸእል፡ www.qld.gov.au/health/conditions/health-alerts/coronavirus-covid-19/stay-informed/testing-and-fever-clinics

ዝዳለው ሓገዝ

ንኮቪድ/COVID-19 ኮነታ ዘጋጠመኻ ክትጻወሮ ጸገም እንተኾይኑ፤ ንናይ ሕብረ ባሕላዊ መራኸቢ ብስልኪ 1300 079 020 ጌርካ ምድዋል። ናይ ቋንቋ ሓገዝ እንድሕር ኣድይኩም ኣስተርጓሚ ክትሓቱ ትኸእሉ ኢኹም።

ብዘዕባ ኮቪድ/COVID-19 ሕዝባዊ ሓለዎ ጥዕና መምርሒ፤ ዝኾነ ሕቶ እንተሃልዩ ናብ ሕዝባዊ ሓለዎ ጥዕና ብስልኪ 134 COVID (13 42 68) ምድዋል። እንታይ ከምዝግበር ይሕብርኻ እዮም። ኣስተርጓሚ እንተደለኻ፤ ኣብትድውላሉ ግዜ ምሕታት። ብጥሩሑ ኢዩ።